

Oslabení práv věřitelů, a naopak extrémní vychýlení práva ve prospěch dlužníků vede k výraznému snížení vymahatelnosti práva

19.11.2024 - | PROTEXT

Před téměř čtvrtstoletím byla exekutorským řádem legislativně zakotvena profese soudních exekutorů. Byla nastavena jasná pravidla vymáhání pohledávek, ve kterých se odrážela vzájemně vyrovnaná a spravedlivá vazba mezi dlužníky a věřiteli.

„Dnes jsem obdržel další 3 oficiální rezignace soudních exekutorů, dalších 7 exekutorských úřadů evidujeme jako dlouhodobě neobsazených,“ uvedl Jan Mlynarčík, prezident Exekutorské komory, a pokračoval: „Soudní exekutoři dlouhodobě veřejně upozorňují na nedostatky v oblasti vymahatelnosti práva. Zejména na složitý a byrokratický proces, prodlužnický nastavenou legislativu včetně nastavení modelu srážky ze mzdy a výše nezabavitelné částky. V neposlední řadě je také nutné zmínit i zastaralou, neaktualizovanou podobu exekutorského tarifu, která neodráží současnou realitu, inflaci a celkový růst nákladů spojený s výkonem exekutorské činnosti.“ Je nutné si uvědomit, že pokles počtu exekutorských úřadů nemá žádnou vazbu k počtu exekucí a počtu osob v exekucích. Snížení počtu exekutorských úřadů bude mít v konečném důsledku negativní dopad nejen na věřitele, kteří budou muset déle čekat na nastavení procesu vymáhání pohledávky, ale především na dlužníky, u nichž může dojít v důsledku časové prodlevy k nárůstu dlužných částek.

Před téměř čtvrtstoletím byla exekutorským řádem legislativně zakotvena profese soudních exekutorů. Byla nastavena jasná pravidla vymáhání pohledávek, ve kterých se odrážela vzájemně vyrovnaná a spravedlivá vazba mezi dlužníky a věřiteli. V době covidové pandemie a následně v době energetické krize došlo k jednostrannému vychýlení ve prospěch dlužníků. Po odeznění těchto extrémních situací však nedošlo k narovnání situace a dlužníci nadále zůstali v nepřiměřeně výhodnějším postavení oproti věřitelům. Zákonodárci přistupovali k novelám insolvenčního zákona a občanského soudního řádu pouze jednostranně. *„Za alarmující považujeme celkově postoj některých politiků. Ti totiž přistupují k agendě vymáhání práva pod extrémním vlivem neziskového sektoru, který však hájí pouze zájmy jedné menšinové skupiny obyvatel, a to dlužníků,“* řekl Jan Mlynarčík.

Problematiku je nutné vnímat komplexně a dlouhodobě. *„Vychýlení práva na stranu dlužníků má dopad nejen na samotné věřitele, ale také na každého daňového poplatníka, a to například u neuhrazených pohledávek u finančních úřadů, u zdravotních pojišťoven nebo u České správy sociálního zabezpečení, jakož i u komerčních společností v pozici zákazníků,“* vysvětlil Jan Mlynarčík a dále doplnil: *„Často se zapomíná na to, že neuhrazené a nevymožené pohledávky na daních, sociálním a zdravotním pojištění zaplatíme my všichni, tedy ostatní daňoví poplatníci. Stejně tak neuhrazené pohledávky velkých věřitelů uhradí koncoví zákazníci, protože každý rozumný podnikatel tyto ztráty promítne do cen svých výrobků a služeb. Pokud stát ulevuje dlužníkům, zároveň tím zhoršuje podmínky pro všechny ostatní, kteří své závazky splácí řádně a včas.“*

Soudní exekutoři vedle soudců, státních zástupců, advokátů a notářů patří mezi pět základních právnických profesí. Nejbližším partnerem soudních exekutorů jsou soudci, se kterými se podílí na spravedlivém procesu a naplnění právního rozhodnutí. *„Pro výkon naší práce i my potřebujeme mít optimálně dva exekutorské úřady v každém okresním městě,“* uvedl Libor Vávra, prezident Soudcovské unie. *„Nedostatečné celorepublikové pokrytí exekutorskými úřady by pro nás znamenalo zpomalení soudního řízení a oslabení výkonu soudního rozhodnutí. Potřebujeme efektivní nastavení exekučního procesu, minimalizaci byrokratického přístupu a spravedlivé nastavení náhrad za*

exekutorskou činnost. Jedině tak nebude oslabovaná vymahatelnost práva", doplnil Libor Vávra.

Současná vláda aktualizovala všechny právnické tarify od advokátního až po notářský. Pouze exekutorský tarif stále čeká na úpravu, která bude odrážet současnou ekonomickou situaci. Je potřeba zdůraznit, že odměny a náklady soudních exekutorů se nehradí ze státního rozpočtu. Náklady exekuce musí zaplatit dlužník, který nesplnil povinnost uloženou mu rozsudkem soudu, platebním rozkazem nebo daňovým výměrem. Náklady exekuce tedy nehradí ostatní daňoví poplatníci, což je spravedlivé a také správné. *„Spravedlivě nastavený exekutorský tarif bude jedním z pozitivních předpokladů, který povede k zachování potřebné sítě exekutorských úřadů a přivede k této právnické profesi mladé absolventy,*" řekl Jan Mlynářčík.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/oslabeni-prav-veritelu-a-naopak-extremni-vychyleni-prava-ve-prospech-dluzniku-vede-k-vyraznemu-snizeni-vymahatelnosti-prava/2597767>